

ČASOVĚ-TEMATICKÝ PLÁN A OBSAH UČEBNICE

1. KAPITOLA, ÚNOR: CESTY DĚTÍ DO STOLETÍ	4
1. Práce s pojmy k tématu HISTORIE	4
2. Odborný text o ČASOVÉ OSE, postup při výrobě	5
3. Číslovky – pravopis číslovek řadových	6
4. Význam slov s předponou PRA-	7
5. Opakování vyjmenovaných slov	7
6. Vypravování podle obrázkové osnovy, včetně rozhovorů	8
7. Slovesné tvary – osoba, číslo, čas	9
8. Opakování učiva za únor	10
2. KAPITOLA, BŘEZEN: VÝVOJ ČLOVĚKA	11
1. Metoda RYBÍ KOST – tvoření otázek k textu	12
2. Opakování vyjmenovaných slov, předpona VY-, ROZ-	12
3. Pozvánka na výstavu	13
4. Tvary slovesa BÝT	13
5. Vývojové etapy člověka – slovní zásoba a význam pojmů	14
6. Recitace a práce s hlasem	14
7. Tvary podstatných jmen – skloňování	15
8. Vzory podstatných jmen rodu středního	16
9. Postup při určování vzorů	16
10. Využití vzorů pro správné psaní koncovek podstatných jmen	17
11. Popis částí a funkcí lidského těla	18
12. Téma VZTAHY A LÁSKA – dramatizace, vyjadřování emocí	19
13. Koncovky podstatných jmen rodu středního	20
14. Moje rady pro zdraví	20
15. Opakování učiva za březen	21
3. KAPITOLA, DUBEN: PROMĚNY PŘÍRODY	22
1. Souvětí o jaru	22
2. Odůvodňování dosud probraných pravopisných jevů – PRAVOPISNÝ ROZCESTNÍK	23
3. Argumentace – obhájci a odpůrci ročního období JARO	23
4. Opakování koncovek podstatných jmen rodu středního	23
5. Báseň JARO – porozumění textu a pisatelské úkoly	24
6. Vzory podstatných jmen rodu ženského	25
7. Práce s textem PŮDA	26
8. Mluvní cvičení o půdním živočichovi	27
9. Práce s piktogramy – porozumění jejich významu	28
10. Postup při setí a pěstování ředkviček	28

11. Koncovky podstatných jmen rodu středního a ženského	29
12. Opakování učiva za duben.	30
4. KAPITOLA, KVĚTEN: ZÁZRÁKY PŘÍRODY.	31
1. Přídavná jména – jaký je hmyz	31
2. Práce s odborným textem HMYZ	32
3. Podstatná jména životná, neživotná	33
4. Opakování různých pravopisných jevů, správné odůvodňování	33
5. Vypravování a dramatizace příběhu o včele	34
6. Slovní zásoba a význam slov z tématu VČELA.	34
7. Opakování koncovek podst. jmen rodu středního a ženského.	34
8. Prezentace na téma MED	34
9. Návod na výrobu pampeliškového medu	35
10. Vzory podstatných jmen rodu mužského	36
11. Rozhovor – doplnění vhodných replik	36
12. Badatelský list o vybraném zástupci hmyzu	37
13. Opakování koncovek podstatných jmen.	38
14. Opakování učiva za květen	39
5. KAPITOLA, ČERVEN: CYKLISTIKA A BEZPEČNOST	40
1. Práce s textem CYKLISTA – tabulka výroků	41
2. Opakování různých pravopisných jevů	41
3. Recitace a práce s hlasem	42
4. Popis kola	42
5. Vypravování: Moje cyklistické začátky	43
6. Příběh podle obrázku	43
7. Opakování slovních druhů.	43
8. Veselé dopravní značky	44
9. Plakát: Bezpečná jízda na kole	44
10. Opakování učiva za červen	45
11. Přehled učiva za 4. ročník	46

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji kolegyním: Mgr. Denise Cinádrové, Mgr. Dagmar Černé, Mgr. Lence Fúdorové, Mgr. Martě Hanákové, Mgr. Jitce Charvátové, Mgr. Jiřině Kinclové, Mgr. Tereze Lhotkové, Mgr. Miroslavě Michálkové a Mgr. Kateřině Pejšové za pilotování učebnice a velmi cenné zpětné vazby včetně dalších zajímavých námětů.

1. KAPITOLA: CESTY DĚTÍ DO STOLETÍ

MOJE CÍLE NA ÚNOR

ÚKOLY

	Přidám k rozhovoru vlastní repliky a celý rozhovor ve dvojici předvedeme.	str. 5/2
	Ve dvojici nebo skupince připravíme rozhovor k situacím na některém obrázku a předvedeme ho.	str. 8/1A
	Roztřídím slova k tématu HISTORIE podle toho, jak rozumím jejich významu. Význam neznámých slov dohledám v informačních zdrojích a srozumitelně vysvětlím.	str. 4/1
	Připravím aktualitu o historii zápalek a přednesu ji.	str. 9/2
	Na základě informací v básni napíšu věty o tom, co uměl pračlověk a co dělá člověk v současnosti.	str. 7/1
	Napíšu příběh podle obrázkové osnovy a doplním k příběhu vhodný nadpis. Vhodně spojuji věty do souvětí.	str. 8/1
	Odůvodním pravopis a dopíšu správně <i>i, í, y, ý</i> . Slovesa v textu převedu do správného času.	str. 6/3 str. 8/2
	Napíšu zeměpisné názvy se správnými počátečními písmeny.	str. 9/4
	Dopíšu do vět časové údaje pomocí číslic a vymyslím novou větu. Napíšu správně číslovky řadové.	str. 6/2
	Na úkolech k básni si ověřím znalost slovních druhů.	str. 7/1A-E
	Přiřadím slovesné tvary ke správným časům.	str. 9/3
	Zvládnou opakovací práci za únor.	str. 10

1. Prohlédni si Pepovu práci s odbornými pojmy. Rozděl všechna zapsaná slova do tří stejných sloupců jako Pepa, ale podle toho, jak jim rozumíš ty.

VÍM	MYSLÍM, ŽE VÍM	NEVÍM
dějiny	historie	archeologie
minulost	historik	archeolog
současnost	letopočet	vykopávky
rok	pravěk	pazourek

A) Společně vyhledejte významy neznámých slov a slova vysvětlete.

B) Urči, která slova v tabulce mají stejný nebo podobný význam.

1. **Doplň do textu slova z nabídky. Podtrhni otázky a vyhledej odpovědi.**

Aktuální čas zjistíme jednoduše pomocí hodin nebo _____.

Čas jednoho dne měříme na sekundy, _____.

Delší časový úsek se měří na dny, _____.

_____. Celý rok je přehledně zaznamenán v _____.

Jaký přístroj ale slouží k určení **historického času**, například milionu let?

Jaké jednotky pro historický čas máme? Jak ho můžeme znázornit?

Nabídka slov: *měsíce, hodiny, hodinek, kalendáři, minuty, týdny, roky.*

2. **Pepa se radil s Hadu a ta mu napověděla přesmyčkou. Vylušti přesmyčku. Rozhovor předved'te ve dvojicích a přidejte alespoň 2 další otázky a odpovědi.**

„Hadu, já si vůbec nevím rady.“ „S čím, Pepo?“

„Víš, už jsi mi toho ukázala tolik z historie, z různých století, ale já bych to všechno potřeboval nějak zapsat, zakreslit, abych na nic nezapomněl, abych se v tom vyznal. S tím si nevím rady. A hlavně nevím, kde začít.“

„A co takhle vytvořit SOČAVOU SUO?“ _____

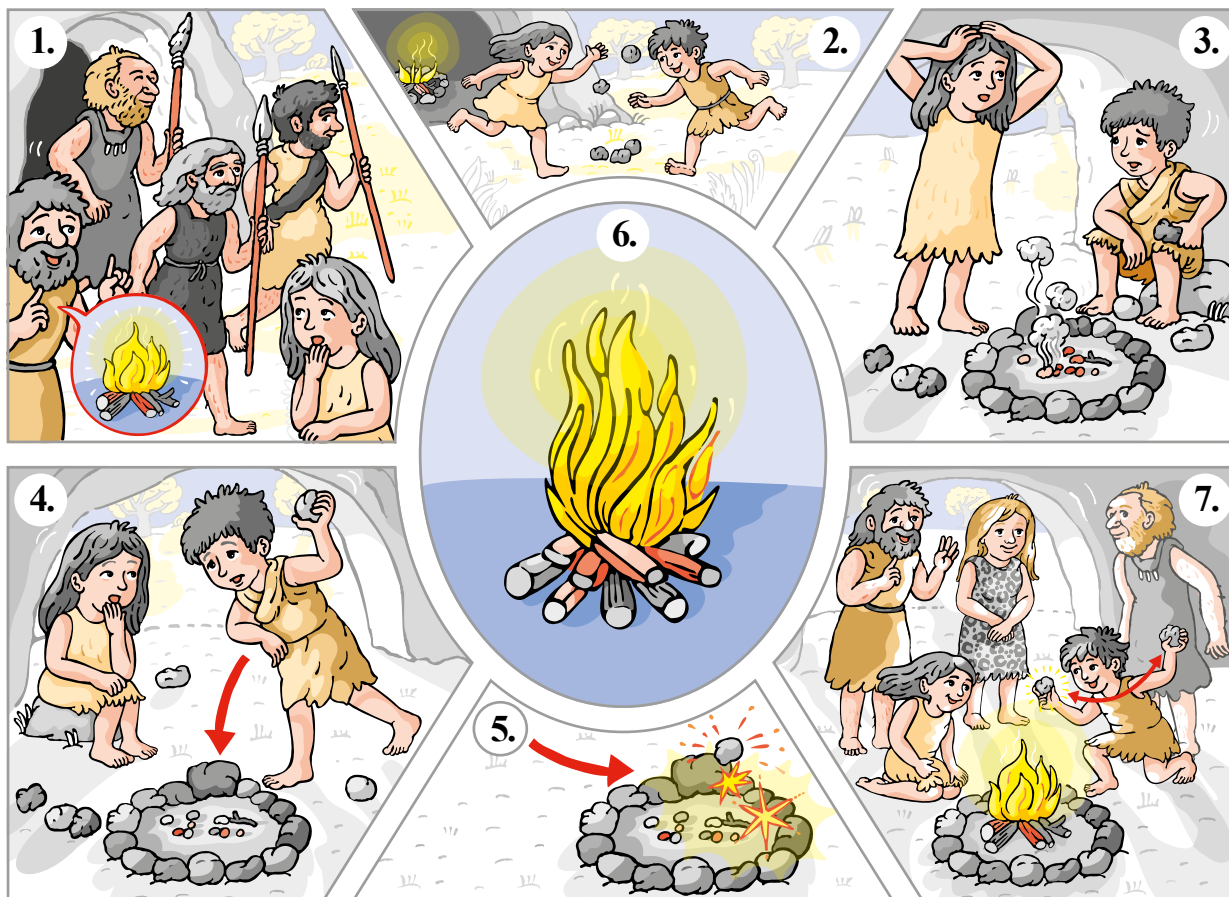
3. **Nastuduj text o časové ose a ústně urči osobu, číslo a čas podtržených slovesných tvarů. Označ v textu žlutě slova a slovní spojení patřící k tématu ČAS.**

Časová osa slouží k přehlednému znázornění historických událostí, které se staly velmi dávno. Můžeme ji vytvořit různými způsoby.

Například použijeme dostatečně dlouhý provázek, který umístíme na stěnu. Na provázek vyznačíme roky (časové úseky) před naším letopočtem a našeho letopočtu. Nejtěžším úkolem bude rozpočítat, jak dlouhý provázek budeme potřebovat a jak dlouhé zvolíme jednotlivé časové úseky (např. 10 nebo sto let). Na provázek postupně připevňujeme kartičky s rokem a názvem události (nebo jménem osobnosti), o které se učíme.

Dále můžeme jednotlivé události zpracovat písemně na archy papíru, zřetelně vyznačíme letopočty a archy naskládáme za sebe podle časové posloupnosti.

1. Společně si prohlédněte obrázky a řekněte, co se přihodilo. Vymysli dětem vhodná jména a napiš vypravování o tom, jak hlídaly oheň.

A) Připravte si rozhovor k některému obrázku a předved'te ho před třídou.

B) Vymysli citoslovce k obrázkům hořícího ohně, kamenů a dětí.

2. Převeď modrá slovesa do správných tvarů v přít. č. Doplň i, í, y, ý a věty napiš.

Děti, v__ oheň **zapalovat** s__rkami nebo **rozdm__chávat** ve v__hni?

Při hoření se z ohně **uvolňovat** pl__ny a plameny **pálit**. Oheň brz__ohřát

ob__dlí. Zb__ňku, v__dět, jak se plameny **bl__skat** a jakou m__t s__lu?

V dálce **bl__kat** světla has__čských aut. S__rény **varovat** před požárem.

Při silném požáru plameny **šlehat** až do v__še střechy.

1. Napiš vedle podtržených slov synonyma z nápovědy. Najdi číslovku řadovou a nadepiš nad ni číslici. Nad tvary slova jeskyně nadepiš pád.

Na nepřístupném místě mezi skalami v horách se ukrývá vchod do jeskyně.

V přístupu dovnitř brání kameny a křoví zapadané (_____)

sněhem. Pod vrstvou sněhu leží vadnoucí (_____) listí.

Je jeskyně obydlená? A kdo v ní žije (_____)? Co předpokládáte

(_____), děti, že bychom mohli v jeskyni objevit?

Na vrstvě listí a kapradí spí medvědice. Má obrovskou hlavu, tečkovaný

čumák, kulaté uši a lesklý hnědý kožich. Vedle ní pokojně spí dvě medvíďata,

kteřá vypadají jako velké sametové (_____) hračky.

Ukryly se před zimou, kteřá letos přišla velmi časně (_____),

už pátého října. Jeskyně bude nyní jejich obydlím (_____),

kde budou chráněny před nevlídným (_____) počasím.

Pro medvěda je zima obdobím zimního spánku. Na podzim se musí vykrmit

a pořádně najedený (_____) ulehne k zimnímu spánku.

Když má před jarem hlad, vyjde před jeskyni a kutálí před sebou sněhovou

kouli. Tím odkryje pod sněhem kousky (_____) rostlin a větve,

kteřé rozkouše (_____) a sní (_____).

Nápověda: *bydlí, usychající, rozžvýká, brzy, sychravým, sytý, příbytkem, zasypané, spolýká, plyšové, myslíte, zbytky.*

A) Vyhledej a označ červeně začátek věty, kteřá obsahuje slova v tomto pořadí:

Předložka, podst. jm., sloveso, podst. jm., podst. jm., příd. jm., podst. jméno.

* Napiš následující věty tak, že modrá slovesa převedeš do všech tří časů:

Medvědí rodina **bydlet** v jeskyni. Medvěd **spát** zimním spánkem. Na konci zimy ale medvěd **trpět** hladem. Medvěd **kutálet** sněhovou kouli.

1. **Modrá slova v textu mají chybný tvar. Napiš všechna označená slova ve správném tvaru.**

miminek

Denně se narodí několik (**miminko**), která sají mateřské mléko od (**maminka**).

Když začne malý človíček lézt, mívá často bouli na (**čelo**) a odřená (**koleno**).

Většinou do tří let života umí všechna (**batole**) říct několik prvních (**slovo**).

Ve školce mají mnoho (**kamarád**) a hrají si na (**pískoviště**) s velkými (**auto**).

A) U správně napsaných slov společně určete rod, číslo a pád.

SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN

Podstatná jména **se skloňují**, tzn. že mění tvary podle čísla a pádu (*maminka, bez maminky, k mamince, maminko...*). Určitá skupina podstatných jmen se vždy skloňuje stejně jako jedno slovo, kterému říkáme **VZOR**.

2. **Každý člen Šikulovy rodiny má přání. Když vypíšeš ze všech přání podstatné jméno rodu středního v 1. p. č. j., získáš vzory pro střední rod.**

Chtěl bych procestovat všechna krajská města naší země. _____

Přála bych si letět k moři a plavat s delfíny ve vlnách. _____

Chci, aby babiččiny slepice měly zase malá kuřata. _____

Přeju si přestavět staré stavení v Říčkách na letní byt. _____

A) Dopiš k obrázkům správné názvy, tedy vzory rodu středního:

B) Společně tvořte věty se vzorem *město* ve všech pádech v č. j. i čísle množném.

Na zapisování vět si připrav tabulku, jako je zde, se všemi pády v č. j. i množném:

1. pád č. j.	Naše krajské město se nazývá Brno.
2. pád č. j.	Do města jezdíme nakupovat.

VZORY PODSTATNÝCH JMEN RODU STŘEDNÍHO

pád	č. j.	č. mn.	č. j.	č. mn.	č. j.	č. mn.	č. j.	č. mn.
1.	město	města	moře	moře	kuře	kuřata	stavení	stavení
2.	města	měst	moře	moří	kuřete	kuřat	stavení	stavení
3.	městu	městům	moři	mořím	kuřeti	kuřatům	stavení	stavením
4.	město	města	moře	moře	kuře	kuřata	stavení	stavení
5.	město!	města!	moře!	moře!	kuře!	kuřata!	stavení!	stavení!
6.	městě/-u	městech	moři	mořích	kuřeti	kuřatech	stavení	staveních
7.	městem	městy	mořem	moři	kuřetem	kuřaty	stavením	staveními

A) Barevně označ koncovky vzorů ve všech tvarech.

1. Nastudujte ve dvojicích POSTUP pro určování vzorů podst. jm. rodu středního:

1. Převeďte podst. jméno rodu střed. do 1. p. č. j.: na okně – *Kdo, co? to okno*

2. Řeknu si dané podstatné jméno ve 2. p. č. j.: *okno, bez okna*

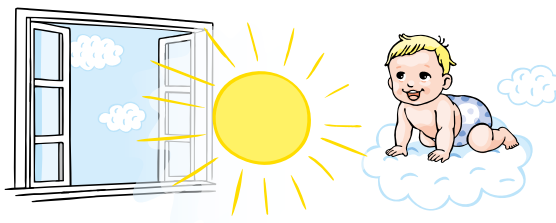
3. Podle koncovky v 1. a 2. pádu **určím vzor** podstatného jména rodu středního:

vzor **město**, bez města – *okno, bez okna*

vzor **moře**, bez moře – *slunce, bez slunce*

vzor **kuře**, bez kuřete – *batole, bez batole*

vzor **stavení**, bez stavení – *šťěstí, bez štěstí*

A) Dopiš do tabulky nápovědu pro určení **vzorů** podstatných jmen **rodu středního**:

koncovky podst. jm. v 1. p. č. j.		koncovky podstatných jmen ve 2. pádu, č. j. (bez)		VZORY podst. jmen r. středního
-o	lýtko	-a	(bez) lýtko	
-e	nebe		(bez)	
-ě	hřiště		(bez)	
-e	dvojče		(bez)	
-ě	mládě		(bez)	
-í	stáří		(bez)	

B) Rozložte kartičky s podst. jmény rodu středního, která jste vypsali ze stran 14, 15, a podle postupu ve cvičení 1 přiřaďte slova na kartičkách ke správným vzorům.

1. Dopiš na linky vzor podstatného jména ve stejném tvaru, v jakém je podst. jm. před závorkou, urči pád a odůvodni správné koncovky. Pracuj podle ukázky:

Lékař se ptal na mé dětství (*stavení*). Co děláš pro zdraví (_____)?

Máš zkušenosti s otužováním (_____)? Víš, jak se cvičí s chodidly

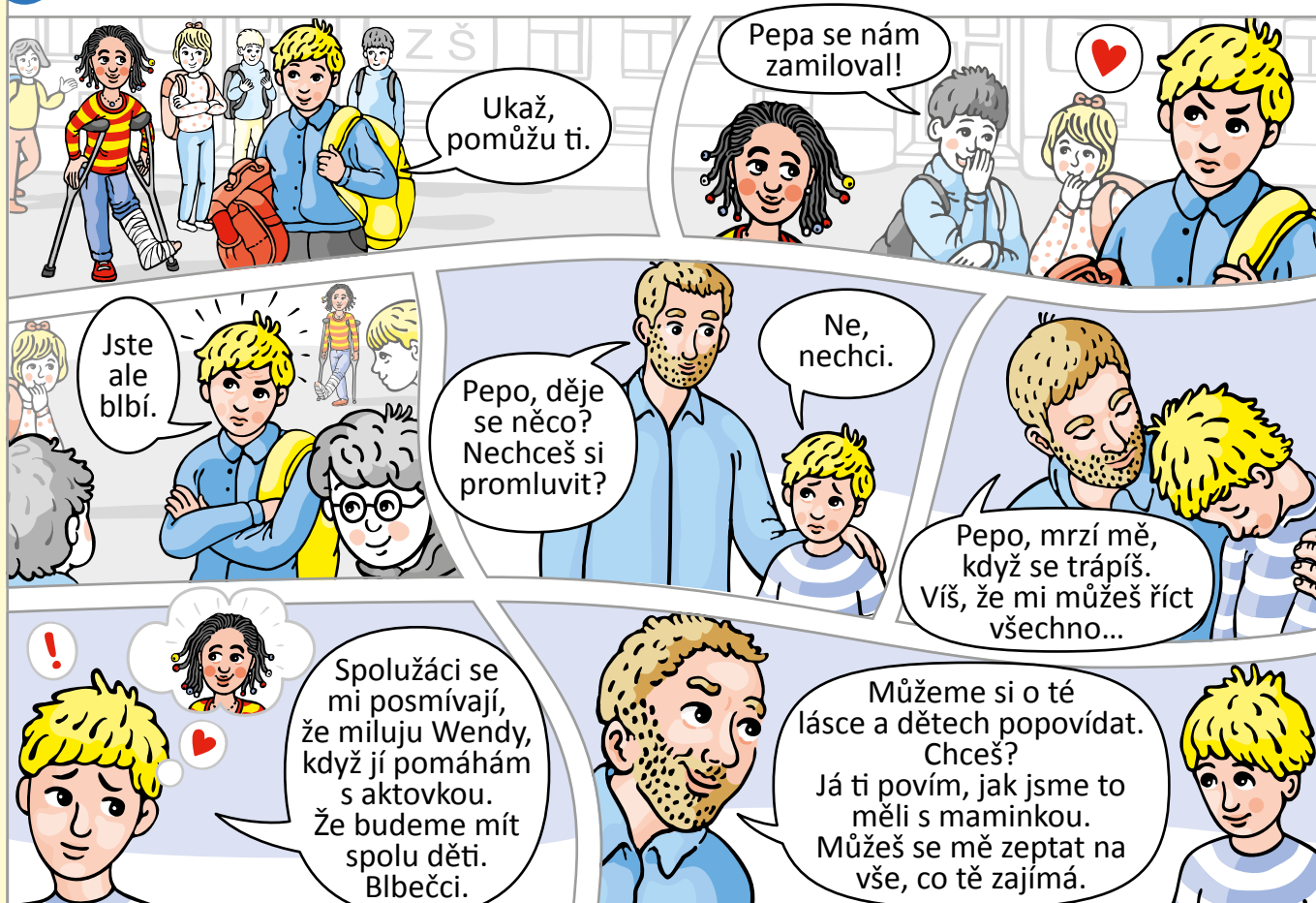
(_____), abys neměl ploché nohy a nebolela tě kolena (_____)?

Jak často chodíš na hřiště (_____)? Bruslíš na kluzišti (_____)?

Pohyb prospívá srdci (_____) a celému mému tělu (_____).

Běháš často venku s chlapci i děvčaty (_____)?

2. Sehrajte komiks po rolích. Shrň vlastními slovy, co se Pepovi přihodilo.

A) Vypiš z komiksu všechny **emoce**, které Pepa prožíval, a vyjádři je barevně, pomocí mimiky, gest, pozdravů i postavení těla.

B) Napiš alespoň 1 otázku, která tě zajímá na téma **LÁSKA**.

C) Vylušti a zapiš následující větu. Dopiš k ní vysvětlení nebo svůj názor:

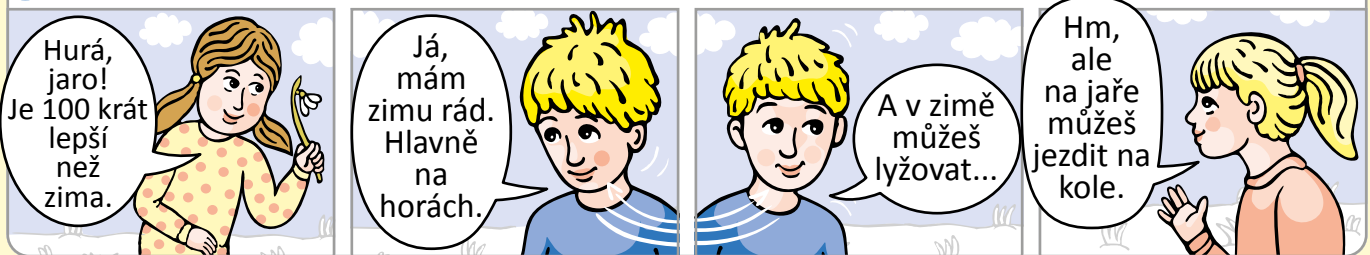
P Ř Á T E L S T V Í J E N Ě K D Y V Í C N E Ž L Á S K A .

1. Procvič si postup při odůvodňování pravopisu. Do tabulky dopiš slova z textu na straně 22 a vysvětli, proč některá slova patří do více sloupců:

a) pravopisně tvrdá souhl. (T):		b) pravopisně měkká souhl. (M):	
proměny,		přírody,	
c) pravopisně obojetná souhláska (O):			
uvnitř slova ←		→ na konci slova	
není VS, není příbuzné:	je VS, nebo je příbuzné:	slovesa – přítomný čas:	podstatná jména – koncovky vzorů
závisí	třpytí se	závisí	období – stavení

A) Společně označte názvy souhlásek uvedených ve sloupcích a), b), c) barvami, na které jste zvyklí, a v dopsaných slovech užívejte místo šedé barvy vlastní barevné označení.

2. Vytvořte dvě skupiny. Jedna bude obhajovat jaro a druhá zimu.

3. Napiš na linky písmena J, L, P, Z (na 1 lince jich může být více) podle ročních období, ke kterým slovní spojení patří. Společně říkejte věty s danými slovy.

_____ úroda na polích, _____ nakládá se zelí, _____ ukrývat se v křoví,
 _____ sedí v hnízdě na vejcích, _____ horké počasí, _____ mrazivé období,
 _____ chodit v trávě bosými chodidly, _____ plavat v Labi.

A) Opíš slovní spojení. Urči vzor podst. jmen rodu středního a dopiš vzor ve stejném tvaru, v jakém je podst. jm. Označ stejné koncovky u vzoru i u podstatného jména.

Př.: úroda na polích, pole – moře, na mořích (piš každé slovní spojení na samostatný řádek).

1. Dopiš na linky slova z nabídky. Nauč se básně recitovat se správnou melodií.

Josef Lada: JARO

A) Společně říkejte podle básně i podle obrázku věty o jaru. Tvořte také otázky.

Hurá, jaro už je tady,

_____ se začnou sady,

hlínou bude vonět _____,

jaro je tu, pojd'te ven!

Březen je kus neposedy,

kde jen může, láme ledy.

Hleďme toho siláka!

Slunce z _____ vyláká.

Duben si rád zaskotačí,

hned se _____, hned zas mračí.

Co přináší za dary?

Pomlázku a maškary.

Květen je z té krásné doby,

kdy se stromy _____ zdobí.

Kdo si více pospíší?

Včely, nebo _____ ?

Nabídka slov: květem, mraků, slepýši, směje, zelenat, zem.

B) Rozhodni, která tvrzení vyplývají z básně, a na linky dopiš A/N. Básně je o:

___ příchodu jara

___ tání ledů

___ dárcích k svátku

___ kvetoucích stromech

___ Velikonocích

___ měsících v roce

___ zimním počasí

___ masopustu

___ jedovatých hadech

C) Vypište na kartičky z básně i z obrázku jara podst. jména rodu ženského v 1. p. č. j.

D) Na základě pozorování v přírodě splň některý z pisatelských úkolů:

a) napiš několik vět o tom, co se děje na jaře v přírodě,

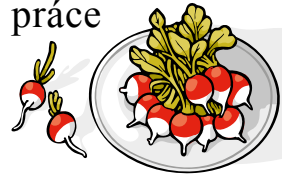
b) vytvoř pětílístek nebo básničku o jaru, včetně ilustrací,

c) vytvoř tabulku a zaznamenej do ní, co můžeš na jaře v přírodě vidět, slyšet, cítit.

1. Ve dvojicích nebo ve skupinách postupně splňte následující úkoly:

- a) Vytvořte si tabulku a zapište do ní časový plán každé etapy pěstování ředkviček (příprava záhonu, setí, péče o záhon a sazenice, sklizeň).
- b) Podle obrázků ve cvičení 2 na str. 28 vysvětlete postup práce v každé etapě. Použijte slovesa ve všech časech.
- c) Napiš srozumitelný postup, jak pěstovat ředkvičky.

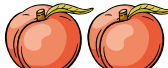
2. Vyplň tabulku:

PODSTATNÉ JMÉNO	VZOR	ZDROBNĚLINA podstatného jm. z 1. sloupce	VZOR ZDROBNĚLINY
pole			
fazole			
myš			
mrkev			
obilí			

3. Napiš k obrázkům správný tvar slov. Podtrhni v textu podstatné jméno rodu ženského v 7. p. č. množného, urči jeho vzor a zakroužkuj koncovku.

Květy sněženek a už odkvetly, ale jiné byliny září všemi barvami.

Kos prohledává každý kousek a hledá tam .

Podle bohatě kvetoucí broskvoně budeme sklízet velkou úrodu .

V hlíně klíčí semínka a červených .

Zahradnice lijí dešťovou vodu do dvou .

A) Vypiš z textu slovesné tvary a urči osobu, číslo a čas.

1. **Podtržená slova řekni v množném čísle a všechny tři věty se slovy v množném čísle napiš do sešitu. U podstatných jmen urči rod a vzor.**

Na pozorování v přírodě jsme si vzali zápisník, fixu, kelímek, lupu, pinzetu, kompas, mikroskop a dalekohled. Naším cílem bylo pozorovat mravence, brouka a včelu. Chtěli jsme také zkoumat rozdíly mezi včelou a vosou.

2. **Vytvoř si pro pozorování některého zástupce hmyzu v přírodě tabulku předpovědí a doplň do ní závěry svého pozorování podobně jako Pepa:**

NÁZEV ŽIVOČICHA: RUMĚNICE POSPOLNÁ

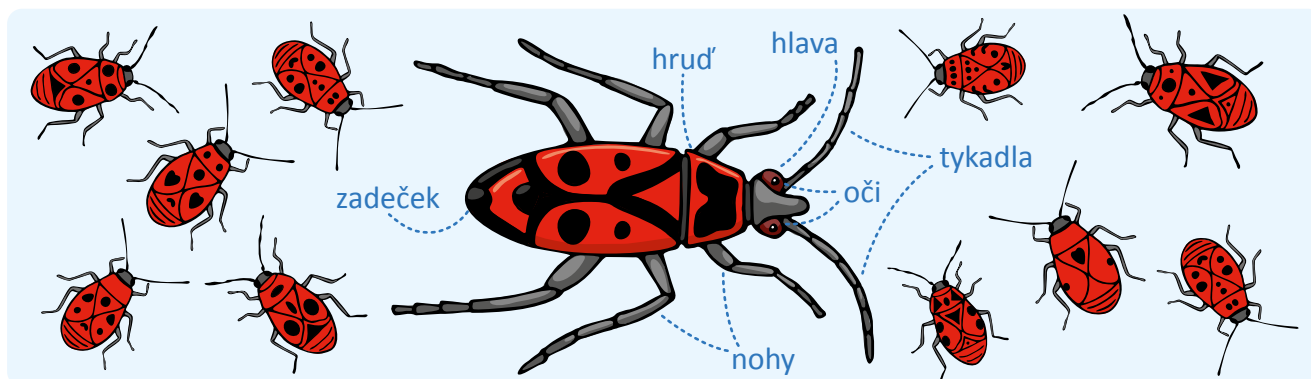
CO SLEDUJI	PŘED – MYSLÍM SI	PO POZOROVÁNÍ – OVĚŘENÁ FAKTA
velikost v mm	15 mm	10–12 mm
počet nohou	6	6
má křídla	ano	Většina ruměnic má křídla zakrnělá.
má tykadla	ne	ano
barevnost	červená	Hlava, tykadla a nohy jsou černé. Tělo je červené a na něm různé černé obrazce.

- A) Přečti si Pepovu zprávu z pozorování, navrhni, co bys do ní ještě dopsal/a. Vytvoř svoji zprávu z pozorování, včetně ilustrace s popisky, a ústně ji přednes.**

ZPRÁVA Z POZOROVÁNÍ RUMĚNICE POSPOLNÉ

Zajímavosti: Každá ruměnice má na červeném těle černé obrazce, které jsou u každého brouka jinak velké a mají různé tvary. Jen výjimečně najdeme dvě stejné ruměnice. Výrazné zbarvení ji chrání před nepřáteli, např. před ptáky. Když se jí dotkneme, vyloučí páchnoucí tekutinu.

Užitek: Čistí přírodu, protože požírá uhynulý hmyz či jeho vajíčka.

- A) Najdi na obrázcích dvě stejné ruměnice.**

1. Dopiš na linky podstatná jména motýl, čmelák, komár ve tvarech, které jsou předešlá v tabulce. Potom celé věty napiš do sešitu.

NA LOUCE ŽIJÍ ... 1. p. č. m., vzor pán – páni	VENKU JSME POZORovali ... 4. p. č. mn., vzor pán – vidím pány
VYHLEDAL/A JSEM ZAJÍMAVOSTI O ... 6. p. č. j., vzor pán – o pánovi	UŽ MNOHOKRÁT JSEM SE V PŘÍRODĚ SETKAL/A S ... 7. p. č. mn., vzor pán – s pány

A) V zapsaných větách podtrhni slovesné tvary a urči jejich čas.

B) Na základě pozorování a zpracování všech informací vytvoř Vennův diagram VČELA – VOSA – ČMELÁK.

2. Napiš vedle obrázků podstatná jména ve správných tvarech.

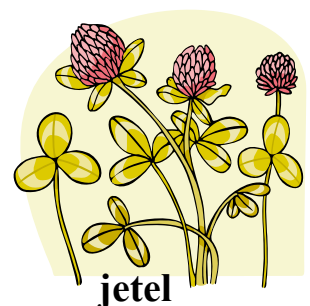
Barevné vesele létají, v sadě i na zjara nás vítají.

Chytali jsme dva , uletěli nám za chvíli.

Čmeláci v nebyli, zlé je tam nechtěly.

Tancovaly na zahrádce polku,

 (3. p. č. j.), že jim hrál, daly půlku vdolku.

1. Před přečtením odborného textu **CYKLISTA** dopiš do sloupce **PŘED** slova **ANO/NE**. Po přečtení doplň sloupec **PO** a vysvětli, v čem ses mylí/a.

PŘED	VÝROK	PO
	1. Cyklista je řidič nemotorového vozidla.	
	2. Je to člověk, který jede na kole nebo na koloběžce.	
	3. Za cyklistu se považuje i ten, kdo kolo jen vede.	
	4. Cyklista musí vlastnit k jízdě na kole řidičský průkaz.	
	5. Nesmí jezdit po silnici, ale jen po stezce pro cyklisty.	
	6. Při jízdě na kole nesmí cyklista držet psa na vodítku.	

CYKLISTA je dle zákona o silničním provozu řidič nemotorového vozidla, který k jízdě využívá jízdní kolo nebo koloběžku. Za cyklistu se nepovažuje osoba, která kolo vede. Přestože cyklista nemusí vlastnit žádný řidičský průkaz, musí znát pravidla silničního provozu a při jízdě po silnici nebo po stezce pro cyklisty se jimi řídit. Při jízdě na kole nesmí cyklista držet ruční vozík ani psa na vodítku.

A) Vyhledej v textu a označ stejně slova příbuzná se slovy řidič, vozidlo, silnice.

2. Napiš text do sešitu, každou větu na nový řádek. Místo písmene v závorce dopiš **VS** z dané řady. Do neúplných slov dopiš **koncovky** podle vzorů.

Cyklista se ulekl, když mu přes cestu přeběhla šedá (M). Za zády (L) zvuky auta, které jelo (V) rychlost__. Nechtěl (P) za neopatrnost, proto nikdy nejezdil bez helm__. Mezi věcm__ v batohu ukrýval svého oblíbeného (L). Kolo si vždy (M) na zámek. Sval__ na (L) měl sice vytrénované, ale dnes zbytečně (L) silam__. Na konec tras__ dojel s vyplazeným (Z) a v cíl__ padl a (L) vysílením. Mokrý dres bude chvíl__ (S) na sluníčku.

VS: myš, slyšel, vysokou, pykat, plyšáka, zamykal, lýtkách, plýtvat, jazykem, vzlykal, usychat

A) Slova společně roztríd'te podle pravopisných jevů. Zapište je do tabulky jako na straně 23 a pravopisné jevy označte barevně.

1. Očísluj věty podle časové posloupnosti. Podtrhni ve větách všechny tvary slova **kolo**, napiš je na linky i s předložkou a urči pád.

___ Zpočátku jsem **z** kola padal. _____

___ Jsem **s** kolem moc spokojený. _____

___ Tatínek musel přidržovat mě i kolo. _____

___ Hned jsem začal na kole jezdit. _____

___ Za vysvědčení jsem dostal kolo. _____

___ Teď neudělám bez kola ani krok. _____

A) Napiš několik vět s různými tvary slova **kolo**.

B) Přiřaď červená slova ke slovním druhům a vysvětli jejich užití ve větách.

C) Vypravuj o svých cyklistických začátcích.

D) Napiš **pozvánku** na cyklistický výlet.

2. Vytvoř k obrázku příběh:

- kdy a kde se děj odehrává,
- kdo v příběhu vystupuje,
- co předcházelo situaci na obrázku,
- co obrázek vyjadřuje,
- jak to dopadlo.

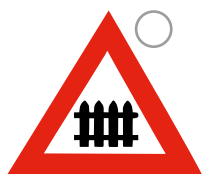
3. Převeď ústně modrá podstatná jména do množného čísla a věty zapiš do sešitu.

Cyklisté zkontrolovali **kolo** i s **vidlicí**, **pedál** a **brzdu**. Vyrazili na výlet s **mapou** a **lahví** vody. Pro jistotu si vzali i **mobil**. V batohu si vezli **chleba** se sýrem a **ředkvičkou**. Projížděli **městem**, **vesnicí** i **údolím řeky**. Bloudili v **lese**. Zažili spoustu **dobrodružství**. Večer se těšili domů do svých **postele**.

A) Do přehledu slovních druhů, které znáš, dopiš ke každému slovnímu druhu několik slov k tématu **VÝLET NA KOLE**.

1. Prohlédni si veselé značky a urči, která značka existuje a co znamená. Označ stejnou barvou značku a k ní popis v rámečku.

☐ Čerpej vědomosti!	☐ Pozor, učení je dřina!	☐ Zákaz výuky. Taje zmrzlina.	☐ Nezapomeň doma trojúhelník.	☐ Vyhní se cizím plotům.	☐ Směr útěku ze školy.
---	--	---	---	--	--

☐ Zákaz užívání zvířecích jmen.	☐ Písemka z násobilky.	☐ Pozor! Přichází učitel!
---	--	---

A) Nakresli a popiš vlastní veselou značku.

2. Společně prostudujte text a vytvořte plakát na téma **BEZPEČNÁ JÍZDA NA KOLE**. Zapracujte do něj odpovědi na modré otázky a doplňte obrázky.

Odkdy můžu samostatně jezdit na kole v silničním provozu?

Děti mohou jezdit na kole samostatně v silničním provozu od deseti let.

Toto právo s sebou nese zodpovědnost za bezpečnost a dodržování předpisů.

Jaké podmínky by dítě při jízdě mělo splňovat?

- mít znalost dopravních předpisů, *Které dopravní předpisy se týkají cyklistů?*
- bezpečně ovládat jízdní kolo, *Co přesně to znamená? Co musí umět?*
- mít kolo ve správném technickém stavu, *Co je správný technický stav kola?*
- při jízdě vždy používat ochrannou cyklistickou přilbu,
- být dostatečně viditelný. *Jak zařídíš, aby tě bylo na silnici dobře vidět?*

Jak se správně chovat na silnici?

- jet při pravém okraji vozovky,
- sledovat stav komunikace a dění v okolí, vozidla i nerovnost, výmoly,
- dodržovat ohleduplné chování, aby jinému účastníkovi provozu nevzniklo žádné nebezpečí. *Uveď příklady ohleduplného chování.*

A) Vytvoř slovní pyramidu slov příbuzných se slovem **bezpečnost** tak, aby pyramida obsahovala podstatné a přídavné jméno a sloveso s předponou.

SLOVNÍ DRUHY (dosud probírané)

1. PODSTATNÁ JMÉNA

Jsou názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, dějů a další názvy, na které si můžeme ukázat zájmeny ten, ta, to.

U podstatných jmen určujeme rod, číslo, pád a vzor.

---

2. PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Jsou slova, která odpovídají na otázky jaký, který, čím.

---

3. ZÁJMENA

Jsou to slova, která zastupují podstatná nebo přídavná jména nebo na ně ukazují.

---

4. ČÍSLOVKY

Jsou slova, která vyjadřují číselný údaj (množství, počet, pořadí, násobek).

---

5. SLOVESA

Jsou slova, která vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají nebo co se s nimi děje.

U sloves určujeme osobu, číslo, čas.

---

6. PŘÍSLOVCE

Jsou slova, která odpovídají na otázky kdy, kde, jak, kam.

---

7. PŘEDLOŽKY

Jsou krátká slova stojící před podstatnými jmény, přídavnými jmény, zájmeny nebo číslovkami.

---

8. SPOJKY

Jsou slova, která spojují slova nebo věty.

---

9. CITOSLOVCE

Jsou slova, která vyjadřují pocity, nebo označují zvuky a hlasy.
